

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 433

Warszawa, 5 kwietnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie
wyższym oraz ustawy o zmianie ustawy
- Prawo o szkolnictwie wyższym oraz
niektórych innych ustaw.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Joannę Borowiak.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Witold Czarnecki; (-) Anita Czerwińska; (-) Elżbieta Duda; (-) Jan Duda; (-) Michał Dworczyk; (-) Jacek Falfus; (-) Ewa Filipiak; (-) Leszek Galemba; (-) Szymon Giżyński; (-) Konrad Głębocki; (-) Małgorzata Golińska; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Teresa Hałas; (-) Józefa Hrynkiewicz; (-) Wiesław Janczyk; (-) Piotr Kaleta; (-) Robert Kołakowski; (-) Jarosław Krajewski; (-) Leonard Krasulski; (-) Krzysztof Kubów; (-) Jacek Kurzępa; (-) Anna Kwiecień; (-) Józef Leśniak; (-) Joanna

Lichocka; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Paweł Lisiecki; (-) Marzena Machalek; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Beata Mateusiak-Pielucha; (-) Grzegorz Matusiak; (-) Andrzej Matusiewicz; (-) Kazimierz Moskal; (-) Wojciech Murdzek; (-) Adam Ołdakowski; (-) Stanisław Pięta; (-) Piotr Polak; (-) Marcin Porzucek; (-) Grzegorz Puda; (-) Urszula Rusecka; (-) Bogdan Rzońca; (-) Łukasz Schreiber; (-) Wojciech Skurkiewicz; (-) Dariusz Starzycki; (-) Jolanta Szczypińska; (-) Halina Szydełko; (-) Ewa Szymańska; (-) Janusz Śniadek; (-) Dominik Tarczyński; (-) Robert Telus; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr Uściński; (-) Jerzy Wilk; (-) Michał Wojtkiewicz; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Krystyna Wróblewska; (-) Jarosław Zieliński; (-) Maria Zuba.

**Ustawa
z dnia ...**

**o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo
o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw**

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁾) w art. 167a:

1) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uczelnia jest obowiązana do sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych.”;

2) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może zlecić instytutowi badawczemu opracowanie systemu, o którym mowa w ust. 4, i administrowanie tym systemem, zapewniając na ten cel środki finansowe.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego zapewnia uczelniom nieodpłatne korzystanie z systemu, o którym mowa w ust. 4.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198, z 2015 r. poz. 357 oraz z 2016 r. poz. 35) wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się art. 34;

2) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. Rektorzy uczelni, w terminie do dnia 31 grudnia 2017 r., są obowiązani przekazać do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych dane dotyczące prac

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240 i 1268 oraz z 2016 r. poz. 64.

dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r.”.

Art. 3. Uczelnie realizują obowiązek, o którym mowa w art. 167a ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, począwszy od roku akademickiego 2018/2019.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt ustawy dotyczy wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) oraz zmian w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, mających na celu stworzenie Jednolitego Systemu Antyplagiatowego i wprowadzenie obowiązku sprawdzania przez uczelnie pisemnych prac dyplomowych z wykorzystaniem tego systemu. Ponadto projekt przewiduje wydłużenie terminu wykonania obowiązku przekazania przez rektorów uczelni do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych danych dotyczących prac dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r.

Obowiązek sprawdzania pisemnych prac dyplomowych pod kątem wykrywania plagiatów został nałożony na uczelnie w art. 167a ust. 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, dodanym ustawą zmieniającą, zgodnie z którym uczelnia jest obowiązana do sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programów antyplagiatowych współpracujących z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Celem tego przepisu było ograniczenie nierzetelności w przygotowywaniu prac dyplomowych.

W odniesieniu do stosowania art. 167a ust. 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym pojawiły się trudności związane z koniecznością zakupu przez uczelnie odpowiedniego oprogramowania niezbędnego do realizacji obowiązku sprawdzania prac dyplomowych, zgodnie z art. 34 ustawy zmieniającej, od roku akademickiego 2015/2016. Trudności te wynikają przede z generowania znacznych kosztów po stronie uczelni, które związane są z zakupem oraz administrowaniem odpowiednim systemem antyplagiatowym. Obowiązujący stan prawny tworzy więc po stronie uczelni obowiązek, obciążając je jednocześnie znacznymi kosztami zakupu

i obsługi właściwego oprogramowania. W związku z powyższym uzasadnione jest opracowanie jednolitego systemu antyplagiatowego, udostępnianego nieodpłatnie wszystkim uczelniom w kraju. Dzięki temu szkoły wyższe otrzymają ze strony państwa narzędzie umożliwiające

realizację obowiązku nałożonego na nie ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.

Wprowadzenie Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, który zostanie udostępniony wszystkim uczelniom nieodpłatnie (w formie tzw. open-source), zapewni kompleksową obsługę antyplagiatową w systemie szkolnictwa wyższego. Projekt przewiduje, że za stworzenie Jednolitego Systemu Antyplagiatowego odpowiedzialny będzie minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, który będzie mógł zlecić zarówno jego opracowanie, jak i administrowanie instytutowi badawczemu, zapewniając jednocześnie środki finansowe na ten cel.

Ponadto projekt ustawy przewiduje odsunięcie w czasie rozpoczęcia realizacji obowiązku wynikającego z nowego brzmienia art. 167a ust. 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Zakłada się bowiem, że sprawdzanie prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego będzie realizowane począwszy od roku akademickiego 2018/2019. Opóźnienie stosowania tego przepisu wynika z potrzeby zapewnienia odpowiedniego czasu na opracowanie oraz wdrożenie Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Jednocześnie, z uwagi na fakt, że w następstwie nadania nowego brzmienia art. 167a ust. 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym regulacja zawarta w art. 34 ustawy zmieniającej (przepis przejściowy) stanie się bezprzedmiotowa, projekt ustawy przewiduje zatem uchylenie tego przepisu.

W art. 167b ust. 5 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, także dodanym ustawą zmieniającą, na rektorów uczelni nałożono ponadto obowiązek wprowadzenia pracy dyplomowej do repozytorium niezwłocznie po zdaniu egzaminu dyplomowego. Natomiast art. 35 ustawy zmieniającej przewiduje obowiązek przekazania przez rektorów uczelni, w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r., do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych danych dotyczących prac dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r. Włączenie prac dyplomowych do ogólnopolskiego repozytorium miało na celu poszerzenie możliwości dokonywania porównań zarówno przez promotora, jak też przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Termin realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 35 ustawy zmieniającej okazał się w praktyce zbyt krótki z uwagi na dużą różnorodność postaci i formatów, w jakich składane były prace dyplomowe, których obrona – zakończona pozytywnym wynikiem, odbyła się po dniu 30 września 2009 r. W zależności od wymagań danej uczelni, mogły one być składane na

różnych nośnikach informatycznych (dyskietki, płyty CD), a nawet jedynie w postaci wydruków. Oznacza to, że uczelnie nie zawsze dysponują zbiorem prac dyplomowych w postaci elektronicznej umożliwiającej proste wprowadzenie ich do repozytorium. W przypadku części prac konieczne jest przekształcenie ich do postaci umożliwiającej wprowadzenie ich do repozytorium, co jest procesem czasochłonnym, w szczególności w przypadku prac złożonych w postaci wydruków, które wymagają skanowania.

Projekt przewiduje wejście w życie nowych przepisów po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Pożądane jest bowiem, aby jak najszybciej wprowadzić zarówno przepisy dotyczące opracowania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, jak i przepis dotyczący przedłużenia terminu przekazania do repozytorium prac dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r.

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczno-gospodarcze.

Projekt wywołuje skutki finansowe i przewiduje wydatki ze środków publicznych. Program, którego koszt wyniesie do 14 mln zł, zostanie sfinansowany ze środków publicznych, w tym głównie ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Projekt nie jest też objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 12 kwietnia 2016 r.

BAS-WAPEiM-723/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Joanna Borowiak)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy przewidziano zmianę ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, ze zmianami) oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198, ze zmianami; dalej: ustawa zmieniająca). Zgodnie z projektowaną nowelizacją uczelnia wyższa będzie obowiązana do sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (zwanego dalej systemem) współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Minister właściwy do spraw szkolnictwa będzie mógł zlecić instytutowi badawczemu opracowanie systemu i administrowanie tym systemem, zapewniając na ten cel środki finansowe, a także zapewni uczelniom nieodpłatne korzystanie z systemu.

Zgodnie z art. 35 ustawy zmieniającej rektorzy uczelni, w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r., są obowiązani przekazać do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych dane dotyczące prac dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r. W projekcie ustawy zaproponowano przesunięcie tego terminu do dnia 31 grudnia 2017 r.

Projekt zawiera postanowienia przejściowe. Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

Warszawa, 12 kwietnia 2016 r.

BAS-WAPEiM-724/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Joanna Borowiak) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej)

W projekcie ustawy przewidziano zmianę ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, ze zmianami) oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198, ze zmianami; dalej: ustawa zmieniająca). Zgodnie z projektowaną nowelizacją uczelnia wyższa będzie obowiązana do sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (zwanego dalej systemem) współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Minister właściwy do spraw szkolnictwa będzie mógł zlecić instytutowi badawczemu opracowanie systemu i administrowanie tym systemem, zapewniając na ten cel środki finansowe, a także zapewni uczelniom nieodpłatne korzystanie z systemu.

Zgodnie z art. 35 ustawy zmieniającej rektorzy uczelni, w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r., są obowiązani przekazać do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych dane dotyczące prac dyplomowych, których obrona zakończona pozytywnym wynikiem odbyła się po dniu 30 września 2009 r. W projekcie ustawy zaproponowano przesunięcie tego terminu do dnia 31 grudnia 2017 r.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński